

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE



БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za period januar/siječanj-april/travanj 2011. godine

Sarajevo, juni/lipanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	4
2. Javne finansije.....	5
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	5
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	6
2.3. <i>Izvršenje budžeta entitetskih Vlada</i>	6
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	7
3.1. <i>Cijene – Indeks potražaćkih cijena (CPI)</i>	7
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	7
3.3. <i>Prosječna obavezna rezerva</i>	8
3.4. <i>Devizne rezerve Centralne banke BiH</i>	8
3.5. <i>Depoziti</i>	9
3.6. <i>Kredit</i>	10
3.7. <i>Berze</i>	10
4. Vanjski sektor.....	11
5. Strane direktne investicije.....	12

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH. „Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

U odsustvu zvanične statistike nacionalnih računa, kratkoročni indikatori iz prvog kvartala 2011. ukazuju da je BiH ekonomija nakon recesije u 2009. i zastoja tokom 2010. napokon zabilježila osjetniji porast aktivnosti. Najveći doprinos ovom rastu dale su privatne investicije, te djelomično privatna potrošnja što je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza. Porast ekonomske aktivnosti nije bio praćen napretkom na tržištu rada što je u velikoj mjeri ograničilo ekspanziju privatne potrošnje. Doprinos vladinog sektora je bio zanemarljiv obzirom na kašnjenje sa usvajanjima budžeta u FBiH i na državnom nivou. S proizvodne strane, najznačajniji napredak u odnosu na 2010. su uslijed jačanja izvoza i investicija zabilježile industrijska proizvodnja i građevinarstvo ostvarivši značajan porast od približno 10% g/g praćen sve intenzivnijim rastom maloprodajnog prometa (od 10,7%). Sve ovo se dešavao u kontekstu prilično jakog prvog kvartala u EU (EU27 realni rast 0,8% k/k, odnosno 2,5% g/g), jačanju rasta uvoznih i domaćih cijena, te slabe kreditne aktivnosti banaka prije svega u domenu kreditiranja domaćinstava.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Trend oporavka industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom aprila 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prva četiri mjeseca 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 8,5% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima, rast industrijske proizvodnje u periodu januar-april 2011. godine iznosio je 5,8% u FBiH i 4,2% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.¹

Indeksi g/g		2007	2008	2009	2010	Januar	Februar	Mart	April	Jan-Apr
						2011	2011	2011	2011	2011
Industrijska proizvodnja	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	105,8
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	104,2
fizički obim	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	108,5

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

Prosječan broj zaposlenih lica u BiH u prvom kvartalu 2011. godine iznosio je 695,3² hiljade lica što je za 0,9% više u odnosu na isti period 2010. godine. Najveći doprinos rastu broja zaposlenih je kroz javni sektor, dok se u okviru privatnog sektora broj zaposlenih lica smanjio. Iako je obim građevinskih radova u K1 2011. godine u oba entiteta povećan, broj zaposlenih lica u posmatranoj privrednoj grani je smanjen za 5,1% g/g. Slično je i u oblasti trgovine na veliko i malo. Broj zaposlenih u pomenutoj grani u K1 2011. godine je smanjen za 2,1% g/g, a rast obima trgovine na veliko i malo je pozitivan. U oblasti prerađivačke industrije i pored rasta obima proizvodnje u K1 2011. godine broj zaposlenih lica stagnira (-0,2% g/g). U okviru javnog sektora u K1 2011. godine broj zaposlenih lica je uvećan u oblasti obrazovanja (5%), zdravstva (3,4%) te javne uprave (2,3%).

Prosječan broj nezaposlenih uvećan za 1,9% u K1 2011. godine i iznosio je 528,2 hiljade lica. Iako broj nezaposlenih lica i dalje raste, stopa rasta je značajno usporila u K1 2011. godine u odnosu na isti kvartal 2010. godine (1,9% vs. 5,5%). Administrativna stopa nezaposlenosti u BiH je i dalje izrazito visoka i u K1 2011. godine je iznosila 43,2³%.

Prosječna neto plata u BiH u K1 2011. godine je iznosila 808 KM i veća je za 2,3% u odnosu na isti period 2010. godine. Stopa rasta neto plate u BiH je veća za 2 p.p. u odnosu na K1 2010. godine, ali visoka inflacija u BiH u 2011. godini je uticala da realni rast neto plate bude negativan (-1%). Kupovna moć bh. građana je značajno oslabila ako se uzme u obzir rast broja nezaposlenih lica, niske plate, penzije i rast cijena. Prosječan penzija u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 334⁴ KM i veća je

¹ Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.

² Podaci o broju zaposlenih lica u BiH od oktobra 2010. godine su privremeni. Agencija za statistiku FBiH je izvršila korekciju broja zaposlenih lica za 2009. i 2010. godinu pa su podaci obroju zaposlenih revidirani i za BiH. Izvor: Agencija za statistiku BiH.

³ DEP kalkulacija.

⁴ Prosječna penzija u BiH je izračunata na osnovu prosječnih mjesečnih penzija ponderisanih udjelom ukupnog boja penzionera u svakom od BH entiteta u ukupnom broju penzionera.

za 0,3% u odnosu na isti period 2010. godine. Rast penzija u BiH je prvenstveno determinisan rastom penzija u FBiH od aprila 2011. godine. Prosječna penzija u FBiH je u aprilu uvećana za 3,7% g/g. Minimalana penzija u FBiH je takođe uvećana za 4,8% i iznosi 310,7 KM dok je u RS ostala nepromjenjena i iznosi 160 KM.

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
I-III 2011.	695.316	0,9%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
I-III 2011.	528.168	1,9%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
I-III 2011.	808	2,3%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
I-IV 2011.	334	0,3%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

U prva četiri mjeseca 2011. godine prikupljeno je 1,4 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 3,47%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 6,54%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,59% odnosno 5,54%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,54%.

(u milionima KM za period januar-april)

Indirektni porezi	2010	2011	Trend
Carine	90	87	-3,59%
Akcize	356	357	0,24%
PDV	846	902	6,54%
Putarine	90	85	-5,54%
Ukupno	1.382	1.430	3,47%

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010	2011	%	2010	2011	%
Direktni porezi	118,3	123,1	4,1%	92,0	116,6	26,8%
Porez na platu	55,5	59,7	7,6%	28,6	45,3	58,0%
Porez na dobit	40,8	37,9	-7,2%	42,3	49,7	17,6%
Porezi građana	20,6	21,5	4,7%	13,9	13,8	-0,4%
Ostali porezi	1,4	0,4	-73,2%	7,2	7,8	8,4%
Ostale takse, kazne i naknade	89,7	79,0	-11,9%	68,0	69,3	1,9%
Doprinosi	584,8	608,9	4,1%	269,5	291,1	8,0%
PIO	323,3	337,2	4,3%	142,8	154,2	8,0%
Zdravstvo	234,8	244,0	3,9%	109,8	116,9	6,4%
Nezaposleni	26,6	27,7	4,0%	5,5	7,3	32,6%
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	9,2%
Zapošljavanje invalida	-	-	-	-	1,0	-
Ukupno (direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)	792,8	811,0	2,3%	429,5	477,0	11,1%

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7%. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010	2011	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010	2011	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

Cijene u BiH su tokom aprila nastavile rasti. Rast cijena hrane, nafte i naftnih derivata u svijetu je najviše determinisao rast cijena u BiH. Inflacija u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 4% g/g, dok je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 3,5% g/g. Najzapaženiji rast cijena u aprilu je u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (7,6% g/g), transporta (8,3% g/g) uslijed porasta cijena hrane i nafte na svjetskom tržištu. Cijene u kategoriji alkohola i duvana su u aprilu 2011. godine bile veće za 7,6% g/g zbog uvećanja akciza na duvanske proizvode na početku 2011. godine.

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
I-IV 2011.	103,5

3.2 Monetarni agregati

Na kraju aprila mjeseca 2011. godine, monetarni agregat - novčana masa (M2), bilježi skroman rast kako na mjesečnom (0,4% m/m), tako i na godišnjem nivou (5,4% g/g), čime dostiže iznos u visini od

skoro 14 milijardi KM. Bez obzira na skroman rast, prosječna godišnja stopa rasta za prva četiri mjeseca 2011. godine je iznosila 6,6%.

U milionima KM

Period	Gotovi na izvan monetarnih vlasti	Depozit i banaka kod monetarnih vlasti ⁵	Rezervni novac (M0)	Gotovi na izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depozit i po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%

Izvor: CBBiH

3.3 Prosječna obavezna rezerva

Na kraju aprila mjeseca 2011. godine osnovica za obračun OR je zabilježila smanjenje od čak 4,5% g/g. Usled smanjenja osnovice, došlo je i do smanjenja ukupnih novčanih sredstava koja banke drže na računima rezervi i to smanjenja od čak 7,6% g/g. Višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) na godišnjem nivou i dalje bilježi pozitivnu stopu rasta, iako znatno nižu nego u ranijim periodima (6,7% g/g). Ova kategorija na mjesečnom nivou već drugi mjesec bilježi smanjenje (stope se mogu vidjeti u tabeli ispod).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			

Izvor: CBBiH

⁵ Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

3.4 Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju četvrtog mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, ali sa jako niskom stopom od 0,3% g/g. Na mjesečnom nivou smanjenje tokom aprila mjeseca od 0,2% m/m predstavlja najniže smanjenje od početka ove godine, koje bi moglo da nagovjesti da do daljeg smanjenja neće doći.

Ukupan iznos deviznih rezervi je dostigao nivo od 6,1 milijardu KM. Značajno je naglasiti da je vodeća kategorija deviznih rezervi - investicije u vrijednosne papire, tokom posmatranog perioda zabilježila smanjenje od čak 15,4% g/g. Isto tako treba naglasiti da su depoziti kod inostranih banaka zabilježili rast od čak 20,8% g/g., jer kod ove kategorije deviznih rezervi stope rasta zabilježene ranijih mjeseci su bile jako niske (vidjeti u tabeli ispod). Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%

Izvor: CBBiH

3.5 Depoziti

U travnju⁶ 2011. godine ukupni depoziti iznosili su 12,5 mlrd. KM i zabilježili su stopu promjene od 1,2% g/g. Kao što je u tabeli ispod navedeno, godišnje stope rasta usporavaju od početka godine, prvenstveno zbog negativnog godišnjeg rasta depozita nefinancijskih poduzeća i depozita opće vlade. Depoziti nefinancijskih poduzeća čine 29,3% ukupnih depozita. U promatranom razdoblju iznosili su 3,7 mlrd. KM. i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 5,2%. Depoziti opće vlade koji u ukupnim depozitima imaju učešće od 12,4%, iznosili su 1,5 mlrd. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 16,4%. Depoziti opće vlade od 2008. godine imaju trend smanjenja uzrokovan smanjenjem depozita vlada entiteta zbog nelikvidnosti.

Za razliku od gore navedenih sektora, depoziti sektora stanovništva i dalje bilježe stabilan pozitivan godišnji rast, iako je prisutno određeno usporavanje od početka godine. Depoziti stanovništva čine 53,2% ukupnih depozita na bh. bankama. Na kraju travnja iznosili su 6,6 mlrd. KM.

⁶ Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za travanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za četiri mjeseca 2011. godine.

Godina	Mjesec u mil. KM	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća ⁷	Depoziti opće vlade ⁸	Ostali depoziti ⁹
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
Prosječna godišnja stopa rasta za četiri mjeseca						
2010.		3,0%	13,2%	1,3%	-20,9%	20,5%
2011.		3,4%	12,6%	-2,5%	-11,7%	-2,3%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6 Krediti

Ukupni krediti banaka plasiranih na bh. tržištu na kraju travnja 2011. godine iznosili su 14,8 mlrd. KM i veći su za 4,7% g/g. Najveći doprinos rastu dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji imaju i najveće učešće u ukupnim kreditima (53,6%). Iznos ovih kredita za prva četiri mjeseca 2011. godine bio je 7,9 mlrd. KM i veći je za 6% g/g. Krediti stanovništvu bilježe dosta manju stopu rasta u odnosu na kredite plasirane nefinancijskim poduzećima. U ovom razdoblju iznosili su 6,3 mlrd. KM. i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za svega 1,2%, odnosno 77,1 mil. KM. Krediti plasirani sektoru stanovništva čine 42,5% ukupnih kredita. Krediti plasirani općoj vladi bilježe visoke godišnje stope rasta, ali je učešće ovih kredita u ukupnim kreditima skroman (3,3%), tako da ne mogu bitnije utjecati na kretanje ukupnih kredita.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni kredit	Kredit stanovništvu	Kredit nefinancijskim poduzećima	Kredit općoj vladi	Ostali kredit
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
Prosječna godišnja stopa rasta za četiri mjeseca						
2010.		-2,8%	-6,3%	0,1%	20,9%	-36,5%
2011.		4,3%	0,5%	6,2%	39,0%	-14,0%

Izvor: Centralna banka BiH

⁷ Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

⁸ Sektor opće vlade čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

⁹ Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u prvom tromjesečju 2011. godine (K1 2011. godine) ukupan promet bilježi rast od 11,5 % odnosu na prvo tromjesečje u 2010 godini ali i dalje i pad od 53 % u odnosu na prvo tromjesečje u 2009. godini.

Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u prvom tromjesečju 2011. godine (K1 2011. godine) ukupan promet bilježi rast od 143,5 % odnosu na prvo tromjesečje u 2010 godini rast od 22,4 % u odnosu na prvo tromjesečje u 2009. godini.

Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u prvom tromjesečju 2011. godine (K1 2011. godine) bilježi rast od 84,7 % poredeći sa vrijednostima u prvom tromjesečju 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u prvom tromjesečju 2009. godine bilježi pad od 14,7 %.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
K1-09	57,916,644	60,240,356	118,157,000
K1-10	24,300,270	30,284,315	54,584,585
K1-11	27,093,628	73,729,044	100,822,672

Izvor: SASE i BLSE

Sarajevska berza (SASE) u aprilu 2011. godine, bilježi pad prometa od 26 % u odnosu na april 2010. godine, dok poredeći sa prometom u aprilu 2009. godine bilježi rast prometa od 56,4 %.

Banjalučka berza (BLSE) u aprilu 2011. godine bilježi pad prometa od 60,9% u odnosu na april 2010. godine, dok poredeći sa prometom u aprilu 2009. godine pad iznosi 34,8 %.

Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u aprilu 2011. godine bilježi pad od 26,1 % poredeći sa vrijednostima u aprilu 2010. godine. Ukupan promet u aprilu 2011. godine u odnosu na ukupan promet u aprilu 2009. godine bilježi minimalan pad od 2,7%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Apr-09	6,028,487	11,101,984	17,130,471
Apr-10	12,739,719	18,515,572	31,255,292
Apr-11	9,426,716	7,239,044	16,665,759

Izvor: SASE i BLSE

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu aprilu 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Apr-09	6,524,994,511.14	3,487,352,872.43	10,012,347,383.57
Apr-10	7,457,843,307.44	3,675,832,876.83	11,133,676,184.27
Apr-11	7,573,861,247.75	4,332,812,317.76	11,906,673,565.51

Izvor: SASE i BLSE

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u aprilu 2011. godine sa vrijednostima u aprilu 2010. godine zabilježen je minimalan rast od 1,6 %, dok poredeći sa vrijednostima u aprilu 2009. godine zabilježen je rast od 24,2 %.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u aprilu 2011. godine bilježi rast od 17,9% u poređenju sa vrijednosti u aprilu 2010. godine, odnosno rast od 16,9 % u odnosu na vrijednosti ostvarene u aprilu 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u aprilu 2011. godine bilježi minimalan rast od 6,9 % u odnosu na vrijednosti u aprilu 2010. godine odnosno rast od 18,9 % u odnosu na vrijednosti u aprilu 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Tokom prva četiri mjeseca 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 2,6 milijardi KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio je rast od 25,4%. Uvoz BiH za period januar - april 2011. godine iznosio je 4,6 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 20,3%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2 milijarde KM i u poređenju sa istim periodom prošle godine veći je za 14,4%.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prva četiri mjeseca 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – april 2010. godine uvezla 1 milijardu KM mineralnih tvari u okviru kojih je 652 miliona KM nafte i naftnih derivata, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza nafte za 45%.

Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prva četiri mjeseca 2011. godine iznosio 561 milion KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je veći za 9,3%, na drugoj strani izvoz ove kategorije proizvoda imao je vrijednost od 257 miliona KM i u odnosu na prošlu godinu veći je za 20,2%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od skoro 430 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rast od oko 9,3%.

Značaja uvoz ostvaren je u kategoriji hemijskih proizvoda u iznosu od 479 miliona KM i u poređenju sa prva četiri mjeseca 2010. godine, primjetan je rast uvoza ove kategorije proizvoda od 14,1%. Vrijednost izvoza hemijskih proizvoda za prva četiri mjeseca ove godine je 183 miliona KM i u poređenju sa prošlom godinom izvoz je porastao za 30,7%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 400 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminijske legirane. U prva četiri mjeseca 2011. godine dolazi do rasta uvoza u iznosu od 19,7%. Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prva četiri mjeseca 2011. godine izvezeno je 645 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rast od 29,6%.

Značajna kategorija izvoza je električna energija koje je BiH izvezla u iznosu od 200 miliona KM. Izvoz električne energije za prva četiri mjeseca 2011. godine u odnosu na isti period prošle godine doživio je blagi pad od 3,7%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - april 2011. godine ostvarila je izvoz od 266 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značajan rast od oko 20,5%.

u 000 KM	Januar – April 2010	Januar – April 2011	Promjena 2011/2010
IZVOZ	2.132.469	2.677.897	25,4%
UVOZ	- 3.879.399	- 4.678.020	20,3%
TRGOVINSKI DEFICIT	- 1.746.930	- 2.000.124	14,4%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesjeću 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8 % od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima u 2008. 2009. i 2010. godini iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010	57,9	23,3	6,2	48
2011	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76%, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih društava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.